

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/75/2015
Identifikačné číslo spisu: 5812010329
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5812010329.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Gabriely Šimonovej na verejnom zasadnutí 26. októbra 2016 v Bratislave, v trestnej veci obvineného J. V. a spol., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného J. V., podaného prostredníctvom obhajcu Mgr. Gabriela Vónsa, advokáta v Námestove, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. júna 2014, sp. zn. 1To/37/2014, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Námestovo z 31. októbra 2013, sp. zn. 4T/117/2012, takto

rozhodol:

I. Podľa 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 24. júna 2014, sp. zn. 1To/ 37/2014 a v konaní, ktoré mu predchádzalo,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a § 322 ods. 3 Trestného poriadku v neprospech obvineného J. V..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok vo vzťahu k J. V. sa z r u š u j e v o výroku o treste.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ktoré sa týkajú obvineného J. V., ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Žiline sa p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo z 31. októbra 2013, sp. zn. 4T/117/2012, boli obvinení J. V., P. F. a ml. Y. F. uznaní za vinných obvinený J. V. v bode 1/, 2/, 3/ rozsudku zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a v bodoch 2/ a 3/ rozsudku zo spáchania prečinu výtržníctva

podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona v časti v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, obvinení P. F. a ml. Y. F. v bode 3/ rozsudku z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

obvinený J. V.

1/ v presne nezistenej dobe v mesiaci júl 2007 prišiel za J. F., nar. XX. X. XXXX pred bytovku č. XXX v V., kde od neho pod hrozbou fyzického násillia žiadal zapltenie peňažnej čiastky vo výške 10 000 Sk,

2/ dňa 1. januára 2008 v čase okolo 00.30 hod. na Trojičnom námestí v Tvrdošine žiadal od J. F., nar. XX. X. XXXX, zapltenie peňažnej čiastky vo výške 10 000 Sk, pričom ako toto hovoril, kopol ho opakovane do nôh a udrel päšťou do tváre a takýmto konaním mu spôsobil poranenie dolnej pery,

obvinení J. V., P. F., ml. Y. F.

3/ spolu s ml. G. F. dňa 29. februára 2008 v čase okolo 21.00 hod na schodoch základnej školy H. H. v V., spoločne fyzicky napadli J. F., nar. XX. X. XXXX, opakovane ho udierali päšťou a kopali nohou do oblasti tela a tváre, pritom mu J. V. hovoril, že chce svojich 10 000 Sk, čím spôsobil J. F. pomliaždenie a podkožný krvný výron s odreninou kože na čele vľavo, pomliaždenie a podkožný krvný výron s odreninou kože v oblasti lícných kostí vľavo, odreninu kože v oblasti pod ľavou očnicou, pomliaždenie a podkožný krvný výron ľavej ušnice a pomliaždenie a podkožný výron ľavej spánkovo-temennej oblasti, pomliaždenie ľavého zápästia s odreninou kože a pomliaždenie ľavého predlaktia s odreninou kože s dobou liečenia a práceneschopnosti od 29. februára 2008 do 7. marca 2008.

Za to bol obvinený J. V. podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona za použitia § 42 ods. 1 Trestného zákona s prihladnutím na ustanovenie § 36 písm. l/ Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov a 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uloženom obvinenému rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/172/2009, z 19. marca 2010, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/74/2010, z 21. septembra 2010, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/60/2011, z 2. júna 2011, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/82/2011, zo 7. decembra 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/23/2012, zo 17. júla 2012, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/12/2012, z 11. septembra 2012 a rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/125/2011, z 27. septembra 2012, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/34/2011, z 8. januára 2013 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obvinený P. F. bol odsúdený podľa § 364 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a § 41 ods. 1 Trestného zákona, s prihladnutím na ustanovenie § 36 písm. l/ Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona k úhrnnému peňažnému trestu vo výmere 1 000 eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 30 dní nepodmienečne.

U obvineného ml. Y. F. súd podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/82/2011, zo 7. decembra 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/10/2012, z 20. marca 2012. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd odkázal poškodeného J. F., nar. XX. X. XXXX, bytom V., H. č. XXX/XX, s

nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obvinený, J. V., a to proti výroku o treste. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 24. júna 2014, sp. zn. 1To/37/2014, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/117/2012, z 31. októbra 2013 vo výroku o treste, týkajúcom sa obvineného J. V..

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného J. V. odsúdil podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom od 21. decembra 2012, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l/ Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 5 (päť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným a právoplatne odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky, nariadený výkon trestu 25. mája 2012 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd ako odvolací súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého v prípade obvineného boli splnené podmienky pre uloženie súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona, avšak len vo vzťahu k výroku o treste, uloženom obvinenému rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009. Obvinený zločin vydierania a prečin výtržníctva dokonil 29. februára 2008. Zločin lúpeže, za ktorý bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009 spáchal 3. novembra 2008, t. j. medzi trestnými činmi vydierania, výtržníctva a lúpeže existoval viacčinný súbeh, ktorý prerušilo vyhlásenie prvého odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009. Na uloženie súhrnného trestu aj vo vzťahu k výroku o treste ďalších citovaných rozsudkov Okresného súdu Námestovo tak vzhľadom na okamih spáchania trestných činov neboli splnené zákonné podmienky, pretože medzi aktuálne súdeným zločinom vydierania a prečinom výtržníctva neexistoval viacčinný súbeh.

Nakoľko obvinený spáchal vo viacčinnom súbehu dva zločiny (vydieranie podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a lúpež podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona) a jeden prečin (výtržníctvo podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona) dvoma skutkami, prichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu odňatia slobody § 41 ods. 2 Trestného zákona za použitia tzv. asperačnej zásady (zostrenia trestu). Keďže odvolanie proti rozsudku bolo podané len v prospech obvineného, súd nemohol pochybenie prvostupňového súdu napraviť pri rešpektovaní zásady zákazu „reformatio in peius“. Akademicky však súd prvého stupňa dal do pozornosti, že podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona účinného do 21. decembra 2012, ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprisnejšie trestného o jednu tretinu; súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov. Krajský súd teda do výroku o treste doplnil chýbajúce ustanovenie § 41 ods. 2 Trestného zákona, avšak pri ukladaní trestu a najmä pri rozhodovaní o výmere trestu, vzhľadom na rešpektovanie zásady zákazu reformatio in peius, asperačnú zásadu nemohol uplatniť. Krajský súd sa ďalej stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa o existencii poľahčujúcej okolnosti na strane obvineného podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona. Vzhľadom na prevahu poľahčujúcej okolnosti okresný súd správne upravoval výmeru trestnej sadzby v prospech obvineného, t. j. pri ukladaní súhrnného trestu znížil hornú hranicu zákonom

ustanovenej trestnej sadzby trestného činu najprísnejšie trestného o jednu tretinu, v dôsledku čoho upravená hranica trestnej sadzby predstavovala výmeru 3 roky až 8 rokov a 5 mesiacov (§ 38 ods. 3 Trestného zákona).

Odvolací súd tak v zmysle uvedených právnych úvah mohol obvinenému uložiť len súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 5 mesiacov. Ďalej sa odvolací súd stotožnil aj s výrokom súdu prvého stupňa o zaradení obvineného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený J. V. 16. apríla 2015 dovolanie sám a 23. júla 2015 prostredníctvom obhajcu, a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený dovolanie odôvodnil tým, že odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podal vo svoj prospech; odvolací súd však výrokom, ktorým mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 a pol roka obvineného poškodil, keď mu neuložil súhrnný trest odňatia slobody za všetky trestné činy tak ako súd prvého stupňa. Po rozhodnutí odvolacieho súdu mu zostal trest 10 a pol roka, čím nebola dodržaná zásada *reformatio in peius* a došlo k porušeniu § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 42 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko bol súdený za skutok, ktorý spáchal skôr, ako boli súdom prvého stupňa vyhlásené iné odsudzujúce rozsudky za trestné činy. Výrazne sa tak zhoršilo postavenie obvineného a to o tri a pol roka dlhšieho výkonu trestu.

Obvinený v dovolaní zdôraznil, že po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa rozsudkom odvolacieho súdu bol mu síce uložený miernejší trest - súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 5 (päť) mesiacov, avšak odvolací súd na rozdiel od rozhodnutia súdu prvého stupňa inak posúdil otázku uloženia súhrnného trestu za zbiehajúcu sa trestnú činnosť. Zrušil tak len výrok o treste uloženom rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009 (uložený trest odňatia slobody podmenečne na 3 roky so skúšobnou dobou 4 roky, nariadený výkon trestu dňa 22. mája 2012). Neboli však zrušené výroky o treste uložené rozsudkami Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/ 172/2009, z 19. marca 2010 (trest odňatia slobody nepodmienečne 6 mesiacov, vykonanie trestu 14. októbra 2010 rozsudkom, sp. zn. 4T/74/2010, z 21. septembra 2010 (upustenie od uloženia súhrnného trestu), rozsudkom sp. zn. 4T/60/2010, z 2. júna 2011 (trest odňatia slobody nepodmienečne na 4 mesiace, vykonanie trestu 31. júla 2011), rozsudkom sp. zn. 6T/82/2011, zo 7. júla 2012 (trest odňatia slobody nepodmienečne na 7 rokov), rozsudkom sp. zn. 4T/12/2012, z 11. septembra 2012 (upustenie od uloženia súhrnného trestu), rozsudkom sp. zn. 4T/125/2011, z 27. septembra 2012 (upustenie od uloženia súhrnného trestu), rozsudkom sp. zn. 4T/34/2011, z 8. januára 2013 (upustenie od uloženia súhrnného trestu).

Obvinený J. V. navrhol, aby dovolací súd v súlade s § 386 Trestného poriadku:

a/ vyslovil, že napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 24. júna 2014, sp. zn. 1To/37/2014, b o l p o r u š e n ý z á k o n v neprospech obvineného v ustanoveniach § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a § 322 ods. 3 veta druhá Trestného poriadku,

b/ z r u š i l napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline z 24. júna 2014, sp. zn. 1To/37/2014, ako aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

c/ p r i k á z a l Krajskému súdu v Žiline, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa 29. mája 2015 vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo (ďalej len „prokurátor“). Dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie obvineného J. V. podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

Prokurátor vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odvolací súd v napadnutom rozsudku v podstate konštatoval absenciu viacčinného súbehu medzi aktuálne súdenou trestnou činnosťou a trestnými činmi z vypustených rozsudkov, s čím sa možno stotožniť. V súvislosti s dovolacou námietkou porušenia zásady zákazu reformatio in peius došlo podľa názoru prokurátora k opačnému pochybeniu, nakoľko odvolací súd mal neštandardným výkladom príslušných ustanovení dospieť k záveru, že nemôže uplatniť asperačnú zásadu a obvinenému uložil neprimerane nízky trest pri dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Obvinený J. V. písomným podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 24. októbra 2016 podal k dovolaniu vyjadrenie, v ktorom v podstate uviedol totožné dôvody ako v dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku; v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a zistil, že podané dovolanie je d o d n é, lebo je zrejmé, že bol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pokiaľ ide o obsah podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje jeho podstatnú zhodnosť s tým, čo obvinený J. V. uvádzal v odvolaní, na základe ktorého odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a obvinenému podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom od 21. decembra 2012, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l/ Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 5 (päť) mesiacov.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod.

V odvolacom konaní sa uplatňuje zásada zákazu zmeny postavenia obvineného k horšiemu, tzv. zákaz porušenia zásady reformatio in peius, ktorá je vyjadrená v ustanovení § 322 ods. 3 veta druhá Trestného poriadku a podľa ktorej v neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody. V neprospech obvineného je rozsudok súdu prvého stupňa zmenený vtedy, ak dôjde k akejkoľvek zmene, v ktoromkoľvek výroku priamo sa dotýkajúcom obvineného, ak ide o zmenu smerujúcu k zhoršeniu postavenia obvineného (tiež zmena výroku o druhu a výmere trestu). Zásada zákazu reformatio in peius (zmeny k horšiemu) je zakotvená preto, aby nevznikla obava obvineného napadnúť rozsudok odvolaním, aby sa napravili chyby bez toho, aby hrozilo nebezpečenstvo preňho, že sa jeho postavenie zhorší.

Z obsahu rozsudku súdu prvého stupňa, Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/117/2012, z 31. októbra 2013 má dovolací súd zrejmé, že súd rozsudkom podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výroky o treste uložené obvinenému rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009, rozsudkom sp. zn. 4T/172/2009, z 19. marca 2010, sp. zn. 4T/74/2010, z 21. septembra 2010, rozsudkom sp. zn. 4T/60/2011, z 2. júna 2011, sp. zn. 6T/82/2011, zo 7. decembra 2011 v

spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/23/2012, zo 17. júla 2012, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/12/2012, z 11. septembra 2012, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/125/2011, z 27. septembra 2012, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/34/2011, z 8. januára 2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

Obvinenému tak bol pôvodne rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/117/2012, zo dňa 31. októbra 2013 uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov a 5 (päť) mesiacov, za zrušenia vyššie uvedených rozsudkov Okresného súdu Námestovo a Krajského súdu v Žiline. Odvolací súd vzhľadom na absenciu viacčinného súbehu súdených trestných činov s trestnými činmi, za ktoré bol obvinený odsúdený vyššie uvedenými rozsudkami, napadnutým rozsudkom na základe opätovného skúmania predpokladov na uloženie súhrnného trestu podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona spolu s výrokom o treste zrušil len rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009.

Z pripojených spisov Okresného súdu Námestovo dovolací súd zistil, že tento súd rozsudkom, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009 obvinenému podľa § 188 ods. 1, § 36 písm. l/, § 38 ods. 3 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, rozsudkom, sp. zn. 4T/172/2009, z 19. marca 2010 obvinenému podľa § 212 ods. 2, § 41 ods. 1, § 36 písm. l/ Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne, rozsudkom, sp. zn. 4T/74/2010, z 21. septembra 2010 podľa § 44 Trestného zákona súd upustil od uloženia súhrnného trestu obvinenému s poukazom na rozsudky Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009 a sp. zn. 4T/172/2009, rozsudkom sp. zn. 4T/60/2011, z 2. júna 2011 podľa § 236 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Trestného zákona obvinenému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, rozsudkom sp. zn. 6T/82/2011, zo 7. decembra 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/23/2012, obvinenému podľa § 212 ods. 4, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. m/ Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov (ktorým zrušil rozsudok, sp. zn. 4T/60/2011), rozsudkom sp. zn. 4T/12/2012, súd podľa § 44 Trestného zákona totožný súd upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/60/2011, z 2. júna 2011 a sp. zn. 6T/82/2011, zo 7. decembra 2011, rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/125/2011, súd podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na rozsudky Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/172/2009, sp. zn. 4T/74/2010, sp. zn. 4T/60/2011, sp. zn. 6T/82/2011, sp. zn. 4T/12/2010, rozsudkom sp. zn. 4T/34/2011, z 8. januára 2013 súd podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu, taktiež s poukazom na predchádzajúce odsúdenia obvineného.

Dovolací súd v súvislosti s výrokom rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol obvinenému uložený súhrnný trest odňatia slobody poukazuje na ustanovenie § 322 ods. 3 veta druhá Trestného poriadku, podľa ktorého odvolací súd môže v neprospech obvineného zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa len s výnimkou rozhodnutia vydaného na základe odvolania podaného prokurátorom. Nakoľko však v odvolacom konaní súd rozhodoval len o odvolaní podanom obvineným J. V., odvolací súd nesprávne postupoval, keď obvinenému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 5 (päť) mesiacov, keďže takýmto postupom zjavne došlo k zhoršeniu postavenia obvineného, a to v rozpore so zásadou zákazu reformatio in peius zakotvenou v citovanom ustanovení. Nakoľko odvolací súd výrokom o treste obvineného zrušil len rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009, došlo k zhoršeniu postavenia obvineného tým, že výmera súhrnného trestu uloženého obvinenému odvolacím súdom, spolu so súčtom výmer trestov uložených obvinenému predchádzajúcimi rozsudkami, ktoré vzhľadom na absenciu viacčinného súbehu neboli odvolacím súdom zrušené (rozsudky Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T /172/2009 - trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov podmienené (trest vykonaný) a rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/82/2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/ 23/2012 - súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, ktorým súd vzhľadom na uloženie súhrnného trestu zrušil rozsudok, sp. zn. 4T/60/2011 - výkon trestu odňatia slobody vo výmere 4 mesiace podmienené). Na rozdiel od rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý obvinenému uložil súhrnný trest vo výmere 7 rokov a 5 mesiacov, tak bol obvinenému v odvolacom konaní uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 5

mesiacov, čo spolu s výmerou trestu uloženého v trestnom konaní, sp. zn. 4T/172/2009, vo výmere 6 mesiacov a v trestnom konaní, sp. zn. 6T/82/2011, vo výmere 7 rokov, predstavuje spolu výmeru všetkých uložených trestov vo výške 10 rokov a 11 mesiacov.

Podľa názoru dovolacieho súdu zásadným spôsobom pochybil už súd prvého stupňa, ktorý v rozsudku nesprávne obvinenému uložil súhrnný trest v rozpore s § 42 ods. 2 veta druhá Trestného zákona, keď obvinenému uložil trest miernejší ako trest uložený skoršími rozsudkami, keďže vo výmere uloženého trestu podľa názoru dovolacieho súdu nezohľadnil odsúdenie obvineného rozsudkom, sp. zn. 4T/25/2009, z 9. júla 2009, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

V predmetnej súvislosti dovolací súd poukazuje na právne závery vyslovené v rozsudku Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 11 Tz 229/2001, [R 33/2002 tr.] ako aj v rozsudku Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. Tz 17/2002, [T 399], v ktorom zaujal totožný názor v súvislosti s obmedzením dĺžky samostatného trestu odňatia slobody s ohľadom na zákaz reformácie in peius, po zrušení výroku o súhrnnom treste, kedy skonštatoval, že „nedošlo by k zhoršeniu postavenia obvineného iba v prípade, ak by odvolací súd uložil nový trest odňatia slobody vo výmere nepresahujúcej rozdiel medzi výmerou nepodmienečného trestu odňatia slobody uloženého ako súhrnný trest a trestu, ktorý bol týmto výrokom o uložení súhrnného trestu zrušený“.

S ohľadom na uvedené dovolací súd zistil, že zákon v neprospech obvineného bol porušený a to v ustanovení § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a § 322 ods. 3 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na všetky skôr uvedené skutočnosti zistil, že je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i / Trestného poriadku, podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a § 322 ods. 3 Trestného poriadku (porušenie bolo v neprospech obvineného) a zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/37/2014, ako aj naň obsahovo nadväzujúce rozhodnutia; podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Žiline prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodol.

Dovolací súd podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku nerozhodoval o väzbe obvineného. Obvinený J. V. v čase rozhodovania dovolacieho súdu vykonával trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/82/2011, a teda sa na obvinenom nevykonáva trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom, sp. zn. 4T/117/2012. Podľa nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. III. ÚS 79/00-129, z 31. mája 2001, pokiaľ dôjde k stretu právoplatne uloženého trestu odňatia slobody v jednej trestnej veci s podmienkami väzby v inej trestnej veci, má jednoznačne prednosť výkon trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.